

K řešení krize Banca delle Marche vedlo italské orgány především selhání této banky

Komise nemůže být považována za odpovědnou za to, že zabránila její záchraně.

Žalobkyně byly akcionářkami a držitelkami podřízených dluhopisů Banca delle Marche, která bývala nejvýznamnější bankovní institucí Regione Marche (region Marche, Itálie).

Dne 9. ledna 2012 Banca d'Italia (italská centrální banka) upozornila na to, že kontroly provedené u Banca delle Marche odhalily závažné nedostatky ve vnitřních systémech kontroly s nevyhnutelnými důsledky pro „významnou expozici [...] úvěrovým a finančním rizikům“ dotčené banky. Dne 15. října 2013 byla na Banca delle Marche uvalena zvláštní správa zejména z důvodu „závažného špatného fungování a závažných nesrovnalostí“.

Dne 10. října 2014 Evropská komise – ve fázi předběžného posouzení zahájeného z vlastního podnětu ve vztahu k podpůrným zásahům, které Fondo interbancario di tutela dei depositi (FITD – mezibankovní fond pro ochranu vkladů, Itálie), tj. italský systém pojištění vkladů, jenž má formu soukromoprávního bankovního konsorcia, které spravuje vlastní kapitál, plánoval provést ve prospěch jiné italské banky, Banca Tercas¹, a Banca delle Marche – zaslala italským orgánům žádost o informace, ve které zdůraznila, že nelze vyloučit, že uvedené zásahy představují státní podpory. V případě, že by Banca d'Italia zamýšlela takový zásah schválit, bylo by podle Komise vhodné, aby tyto orgány oznámily dotčené opatření před jeho schválením².

V dopise ze dne 21. srpna 2015, který se vztahoval zejména k řízení týkajícímu se Banca delle Marche, Komise připomněla možnost existence státní podpory a vyzvala italské orgány, aby jí poskytly aktualizované informace a upustily od provedení jakéhokoli opatření ze strany FITD před jeho oznámením a obdržením jejího rozhodnutí.

Dne 8. října 2015 FITD stanovil a schválil klíčové prvky druhého pokusu o podpůrný zásah ve prospěch Banca delle Marche, o čemž informoval Banca d'Italia.

Dopisem ze dne 19. listopadu 2015 upozornila Komise italské orgány zejména na skutečnost, že systém pojištění vkladů lze použít k rekapitalizaci banky³ jen při dodržení pravidel upravujících státní podpory.

Dne 21. listopadu 2015 **Banca d'Italia zahájila postup k řešení krize, jehož plán byl předtím oznámen Komisi. Banca d'Italia v tomto plánu mimo jiné poznamenala, že k rekapitalizaci Banca delle Marche ze strany FITD nemohlo dojít, protože nebylo vydáno „předchozí kladné posouzení Komise [...] ve vztahu ke slučitelnosti [této operace] s [unijními] pravidly [...] v oblasti státních podpor“.**

¹ Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 2. března 2021, Komise v. Itálie a další, [C-425/19 P](#) (viz rovněž [tisková zpráva č. 30/21](#)).

² V souladu s požadavky čl. 108 odst. 3 SFEU.

³ Článek 11 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/49/EU ze dne 16. dubna 2014 o systémech pojištění vkladů (Úř. věst. 2014, L 173, s. 149).

Žalobkyně měly za to, že Komise prostřednictvím protiprávních pokynů udělených italským vnitrostátním orgánům zabránila záchraně Banca delle Marche její rekapitalizací ze strany FITD, a proto podaly k Tribunálu Evropské unie žalobu, kterou se domáhaly, aby tento soud určil a shledal mimosmluvní odpovědnost Unie. Žalobkyně jsou přesvědčeny, že Komise zabránila takové záchraně a vedla italské orgány k zahájení postupu k řešení krize Banca delle Marche na základě italských právních předpisů provádějících směrnici 2014/59⁴.

Tribunál tuto žalobu rozsudkem zamítl, protože žalobkyně neprokázaly existenci vztahu příčiny a následku mezi údajně protiprávním jednáním Komise a tvrzenou škodou, takže podmínky vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie nejsou splněny.

Závěry Tribunálu

Tribunál předně připomíná, že vznik mimosmluvní odpovědnosti Unie⁵ je vázán na splnění souboru podmínek, kterými jsou dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž cílem je přiznat práva jednotlivcům, skutečná existence škody a existence příčinné souvislosti mezi porušením povinnosti ze strany původce jednání a škodou způsobenou poškozeným osobám. Posledně uvedená podmínka se týká dostatečně přímého vztahu příčiny a následku mezi jednáním unijního orgánu a újmou, přičemž rozhodující příčinou újmy musí být vytýkané jednání, což musí doložit žalobce. Kromě toho mimosmluvní odpovědnost Unie nelze považovat za vzniklou, aniž jsou splněny všechny podmínky, kterým podléhá povinnost náhrady škody, takže nesplnění jedné z těchto podmínek postačuje k zamítnutí žaloby.

Tribunál při zkoumání podmínky spočívající v existenci dostatečně přímé příčinné souvislosti odmítl argumentaci žalobkyň, které v podstatě tvrdí, že dopisy a předběžná stanoviska Komise, jež vedly k přijetí rozhodnutí o řešení krize Banca delle Marche, jsou výsledkem skutečnosti, že Komise nerespektovala smysl pojmu „podpora“, neboť měla nesprávně za to, že zásahy FITD – navzdory jejich soukromé povaze – představují opatření přičitatelná italskému státu a zahrnují státní prostředky. Tribunál má za to, že **tyto dopisy a stanoviska, v nichž Komise italským orgánům připomínala nezbytnost oznámit předem a neprovádět možná opatření podpory mimo jiné ve prospěch uvedené banky, neobsahují žádné právní posouzení vzhledem ke kritériím pojmu „podpora“.** Komise se v nich tedy nevyjádřila k žádnému konkrétnímu opatření ani k přesnému způsobu, jakým bude vykládat pojem „podpora“. Komise tudíž nehrozila italským orgánům, že zablokuje nebo zakáže případné zásahy FITD ve prospěch Banca delle Marche, ani v tomto ohledu nevyvíjela nátlak.

Tribunál dospěl v této souvislosti k názoru, že **žalobkyně se nemohou důvodně dovolávat rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení týkajícího se zásahu FITD ve prospěch Banca Tercas, přijatého dne 27. února 2015, ve kterém měla Komise za to, že tento zásah splňuje kritéria přičitatelnosti a státních prostředků.** Na rozdíl od těchto podpůrných opatření ve prospěch Banca Tercas totiž před přijetím rozhodnutí o řešení krize Banca delle Marche neexistoval ani definitivní plán zásahu FITD ve prospěch Banca delle Marche, ani žádost o schválení takového plánu určená italské centrální bance, ani formální oznámení tohoto plánu, ani jiný důvod pro to, aby Komise v tomto ohledu zahájila formální vyšetřovací řízení. Podle Tribunálu proto Komise nemohla s dostatečnou přesností vědět, zda by případný zásah, který FITD zamýšlel provést ve prospěch Banca delle Marche, mohl splňovat kritéria státní podpory.

Tribunál zdůrazňuje, že **rozhodujícími skutečnostmi pro rozhodnutí o řešení krize Banca delle Marche bylo selhání této banky, o němž svědčily k 30. září 2015 vykázané celkové ztráty ve výši 1,445 miliardy eur a majetkový deficit ve výši 1,432 miliardy eur, jakož i skutečnost, že**

---

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU ze dne 15. května 2014, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 82/891/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU a 2013/36/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. 2014, L 173, s. 190).

⁵ Článek 340 druhý pododstavec SFEU.

v době, kdy probíhala zvláštní správa, nebylo možné podnitit zásahy soukromého sektoru způsobilé vyřešit její krizovou situaci.

Zvláštní správci Banca delle Marche navíc ještě před provedením směrnice 2014/59 do italského práva, které takový podpůrný zásah umožnilo, upozornili Banca d'Italia na bezprostředně hrozící platební neschopnost této banky a vyjádřili obavu, že s ohledem na její finanční situaci nemůže její záchrana přijít včas. Podle Tribunálu to samo o sobě svědčí o **nemožnosti rychlého zásahu FITD, a to bez ohledu na případnou potřebu jej předem oznámit Komisi**⁶.

Tribunál zamítl také tvrzení žalobkyň, podle kterých údajně protiprávní jednání vytýkané Komisi zabránilo záchraně Banca delle Marche a bylo skutečnou a jedinou příčinou jim vzniklé škody. Tribunál má za to, že i když toto jednání sehrávalo určitou úlohu v šetření, na jehož základě italské orgány rozhodly o řešení krize této banky, nic to nemění na tom, že **jejich rozhodnutí zahájit postup k řešení krize Banca delle Marche přijaté v rámci výkonu jejich vlastních pravomocí a jejich prostoru pro uvážení bylo autonomní, nebylo rozhodujícím způsobem ovlivněno postojem Komise a bylo založeno především na jejich konstatování selhání této banky**, což bylo rozhodující příčinou tohoto řešení krize. Tribunál proto konstatoval, že žalobkyně právně dostačujícím způsobem neprokázaly, že by FITD v případě, že by k údajně protiprávnímu jednání Komise nedošlo, mohl v listopadu 2015 se souhlasem italských orgánů, zejména Banca d'Italia, skutečně provést záchranu Banca delle Marche.

UPOZORNĚNÍ: Proti rozhodnutí Tribunálu lze ve lhůtě dvou měsíců a deseti dnů od jeho oznámení podat k Soudnímu dvoru kasační opravný prostředek omezující se jen na právní otázky.

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který Tribunál nezavazuje.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

---

⁶ Článek 108 odst. 3 SFEU.